

УДК 378.015.3/017:616.31-057.87]:140.8

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДУ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ – СТОМАТОЛОГІВ

Ю. М. Нерянов, В. М. Компанієць, І. В. Возна, О. О. Кокарь, О. В. Возний

Запорізький державний медичний університет

ACTUAL QUESTIONS ISSUES IN IDEOLOGICAL FORMATION OF FUTURE SPECIALISTS – DENTISTS

Yu. M. Neryanov, V. M. Kompaniyets, I. V. Vozna, O. O. Kokar, O. V. Vozny

Zaporizhzhia State Medical University

При аналізі стану і тенденцій розвитку навчального процесу використовується метод соціологічних опитувань. Вивчення думки студентів є добрим стимулом вдосконалення навчального процесу, поліпшення роботи адміністрації і викладачів. У ЗДМУ проведено анкетування студентів спеціальності “Стоматологія”.

Респонденти відповідали на запитання анкети добровільно і анонімно. Анкета складалася з 28 питань, які згруповані в ряд функціональних блоків, що дозволяють охарактеризувати ставлення респондентів до університету, дати оцінку стану організації та якості навчального процесу й відношення студентів до нього, розкрити переваги і виявити можливі недоліки, а також провести аналіз побажань і пропозицій респондентів.

Результати проведеного анкетування показали, що ситуація з організацією навчального процесу, якістю викладання зі спеціальності “Стоматологія” у ЗДМУ в цілому знаходиться на достатньому рівні.

The method of sociological questionnaire is used to analyze the status and trends of the learning process. The study of student's opinion is a good motivation to improve the educational process and the work of the administration and lecturers. The students' questionnaire of the specialty "Dentistry" was held in ZSMU.

Respondents were answering the questions voluntarily and anonymously. The questionnaire included 28 questions, grouped into a number of functional units that allow to characterize the attitude of the respondents in regard to the university, evaluate the status and quality of the learning process and the student's attitude, discover the advantages and identify possible defects and also analyze the desires and suggestions of the respondents.

The results of the questionnaire showed that the situation of the educational process and the quality of teaching in the specialty "Dentistry" in ZSMU are at a sufficient level.

Вступ. Протягом останніх років при аналізі стану і тенденцій розвитку навчального процесу використовується метод соціологічних опитувань студентів [1, 2, 4, 5].

Важливість соціологічного методу дослідження полягає в тому, що він найбільш повно відображає принцип зворотного зв'язку у ВНЗ і може використовуватися для отримання динамічної інформації [3, 5].

Вивчення думки студентів є добрим стимулом вдосконалення навчального процесу, поліпшення роботи ректорату, деканату, кафедри [1, 2].

Основна частина. З метою визначення думки студентів про організацію та якість навчального процесу та деяких інших складових студентського життя у Запорізькому державному медичному університеті нами проведено анкетування студентів зі спеціальністі “Стоматологія”. Вибір цієї категорії студентів був не випадковий, враховуючи те, що зазначена спеці-

альність у нашому університеті є “молодою” і проходить період становлення.

Респонденти відповідали на запитання анкети добровільно і анонімно. Анкета складалася з 28 питань, які можна об'єднати в ряд функціональних блоків. Перший блок анкети містив питання, що дозволяють охарактеризувати ставлення респондентів до університету, дати оцінку стану організації навчального процесу та відношення студентів до нього, розкрити переваги і виявити можливі недоліки. Другий блок питань анкети передбачав отримання інформації про якість навчального процесу. Третій блок анкети дозволяв провести аналіз побажань і пропозицій респондентів.

В опитуванні взяв участь 181 студент 2 – 5 курсів: студенти 2 курсу склали 21,0 %, 3 курсу – 32,6 %, 4 курсу – 30,4 %, 5 курсу – 16,0 % опитаних.

Поєднане навчання з роботою майже третина анкетованих. Кількість студентів, які працюють за про-

© Ю. М. Нерянов, В. М. Компанієць, І. В. Возна та ін.

філем майбутньої спеціальності (стоматологічні полі-клініки і кабінети), становить більше 50 % і досягає максимуму на 3 курсі (77 %). Матеріали нашого дослідження свідчать про те, що 77,0 % студентів 2–5 курсів повністю або частково задоволені студентським життям. Більшості студентів (97,0 %) цікаво вчитися в університеті. Більшість опитаних зазначають, що вчитися в ЗДМУ не тільки цікаво, але й престижно. Престижним навчатися у нас вважають до 85,0 % студентів 2–3–5 курсів. Основною мотивацією при визначені вибору ВНЗ, до якого мали намір вступати на навчання, на думку більшості респондентів, є добре налагоджений навчальний процес і визнаний рівень освіти, який надається у ЗДМУ.

Адміністрацію університету створені достатньо гарні умови для проведення заняття – так вважають 91,0 % опитаних. Звертає на себе увагу той факт, що відсоток студентів, які вважають умови добрими, знижується до 5 курсу (становить 82,0 %), що може свідчити про зростання вимогливості студентів з їх дорослішанням.

Разом з тим, 15,0 % респондентів відзначають деякі проблеми в організації навчального процесу, які викликані невідповідністю або непотрібністю, на їх думку, цілої низки дисциплін при набуванні майбутньої спеціальності. Недостатньою кількістю навчальних годин “для найбільш значущих предметів” відзначають 33,3 % студентів.

Якість викладання в ЗДМУ знаходиться на досить високому рівні. Так вважають 91,0 % респондентів. Якістю викладання і професійним рівнем викладачів по циклу гуманітарних дисциплін задоволені 85,0 % студентів, природничо-наукових – 91,0 %, загально-професійних – 84,0 %, дисциплін спеціальності – 93,0 % опитаних.

Майже половина студентів вважає, що матеріальна база, яка забезпечує навчальний процес на спеціальності, в розрізі навчального та спеціального обладнання потребує подальшого й постійного розвитку.

Забезпеченістю навчальною і науковою літературою в бібліотеці університету залишилися задоволені

більше половини студентів 3 і 5 курсів і 85 % студентів 2 і 4 курсів, що може свідчити про деякі недоліки при визначенні потреби та переліку окремих видань.

Студенти всіх курсів вважають, що для майбутнього фахівця важливо збільшити частку самостійної роботи. На думку респондентів, для цього необхідно збільшити, в першу чергу, обсяг індивідуальних консультацій викладачами – 45,5 % відповідей.

Позитивно оцінюють моральну атмосферу в нашому університеті 96,0 % респондентів. Доброзичливими відносини серед студентів і між студентами та викладачами вважають 91,0 % студентів.

Оцінили ступінь своєї участі у студентських наукових конференціях, організаціях святкових заходів, вечорів, спортивних змагань як низький – 67,0 % респондентів. Найбільш активними у науковому плані є студенти 5 курсу, 48,0 % з яких брали участь у наукових конференціях, 41,0 % студентів 4–5 курсів брали активну участь в організації свят і вечорів, хоча із задоволенням їх відвідує більше 90 %.

Слід відмітити, що в різних політичних акціях і мітингах наші студенти практично не брали участь. Серед усіх опитаних студентів 5 % відвідують дані заходи. Це може свідчити про достатньо високе зачленення студентів навчальним процесом. На все інше їм просто не вистачає часу.

Більшість студентів (65,0 %) вважає моральне, естетичне, патріотичне та екологічне виховання актуальними напрямками, які потрібні на теперішній час для подальшого розвитку в ЗДМУ. Такий стан з цих питань вимагає приділяти цьому напрямку роботи належну увагу не тільки Раді з гуманітарної та виховної роботи, а й деканату і співробітникам кафедр.

Висновки. Таким чином, результати проведено-го анкетування показали, що ситуація з організацією навчального процесу та якістю викладання зі спеціальності “Стоматологія” у ЗДМУ в цілому знаходить-ся на достатньому рівні. Разом з тим, наведений аналіз погляду студентів на реальний стан і потенційні можливості ЗДМУ висуває потребу подальшого удо-скonalення організації навчального процесу.

Література

1. Бутенко І. А. Анкетний опрос как общение социолога с респондентами / И. А. Бутенко. – М., 1989. – 297 с.
2. Копець Л. В. Психологія особистості : навч. посібник / Л. В. Копець. – К. : Вид. дім “Киево-Могилянська академія”, 2008. – 458 с.
3. Лукашевич М. П. Соціологія. Базовий курс : підручник / М. П. Лукашевич, М. В. Туленков. – К. : Каравела, 2006. – 312 с.
4. Танчин І. З. Соціологія : навч. посібник / І. З. Танчин. – 3-те вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2008. – 351 с.
5. Спеціальні та галузеві соціології : навч. посіб. / [В. С. Пилипенко, І. М. Попова, В. В. Танчер та ін.]. – 2-ге вид. – К. : ПЦ “Фоліант”, 2007. – 451 с.

Отримано 09.04.14